

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาวิถีชีวิตเกี่ยวกับความเชื่อ และ พิธีกรรมของชาวประมงชุมชนคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ (2) ศึกษาวิถีชีวิตเกี่ยวกับความเป็นอยู่ และประเพณีของชาวประมงชุมชนคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ (3) ศึกษาอัตลักษณ์ของชุมชน และพื้นที่ทางวัฒนธรรมของ ชาวประมงชุมชนคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยเลือกศึกษาโดยการสัมภาษณ์ชาวประมงชุมชนคลองด่าน การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการใช้ข้อมูลด้านเอกสารประกอบการวิเคราะห์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ชาวประมงชุมชนคลองด่านมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้อง และผูกพันอยู่กับความเชื่อ และ พิธีกรรมทั้งในด้านของการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตประจำวัน รูปแบบของ ความเชื่อ และพิธีกรรมเป็นสิ่งที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ชาวประมงชุมชนคลองด่าน ให้ความสำคัญแก่การประกอบพิธีกรรมเกี่ยวกับอาชีพมากกว่าพิธีกรรมในด้านอื่น ๆ เนื่องจากชาวประมงมีความเสี่ยงสูง และต้องพึ่งพาอาศัยทรัพยากรทางธรรมชาติในการ ประกอบอาชีพ ความเชื่อ และพิธีกรรมที่เกิดขึ้นจึงมีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ทางธรรมชาติ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ชาวประมงชุมชนคลองด่านจึงต้องแสวงหาความมั่นคง ทางจิตใจในการประกอบอาชีพ

วิถีชีวิตเกี่ยวกับความเป็นอยู่ และประเพณี ชาวประมงชุมชนคลองด่านยึดถือ ปฏิบัติตามแบบอย่างของสังคมไทยทั่วไป คือ ให้ความสำคัญแก่การประกอบพิธีกรรม ตามขั้นตอนการเปลี่ยนผ่านของชีวิต เช่น จากวัยเด็กก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ หรือการเปลี่ยน ผ่านจากภาวะในช่วงชีวิตของบุคคล ชาวประมงชุมชนคลองด่านได้ปรับเปลี่ยนวิถีการ ดำเนินชีวิตให้เป็นไปตามรูปแบบของวัฒนธรรมสมัยนิยมที่แพร่เข้ามาในชุมชน ส่งผล ให้ประเพณีเกี่ยวกับชีวิตของชาวประมงชุมชนคลองด่านมีความเปลี่ยนแปลงไปจาก ความเชื่อดั้งเดิม ขนบธรรมเนียม และประเพณีของชาวประมงชุมชนคลองด่านจึงมีความ คล้ายคลึงกับชุมชนในละแวกใกล้เคียง

ในด้านอัตลักษณ์ และพื้นที่ทางวัฒนธรรม ชุมชนคลองด่าน เป็นพื้นที่ที่มีความ สมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบกับเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทาง วัฒนธรรม มีผู้คนหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่ร่วมกัน แต่มีความรักในท้องถิ่น ผู้คนมีความเป็น อันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง เป็นจุดยืนในการต่อรองกับอำนาจรัฐ ส่งผลให้ชุมชนสามารถอยู่รอด และรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้ได้

The objective of this research is to study (1) ways of life related to beliefs and rituals of fishing community in Klongdan, Amphoe Bangbo, Changwat Samutprakan, (2) their ways of life and customs, and (3) their identity and cultural area. The interview and participating observation, as well as document study are tools of this analysis.

The findings are as follows:

Ways of life of the fishing community in Klongdan, Amphoe Bangbo, Changwat Samutprakran are related to ancestral beliefs and rituals about careers and activities in daily life. They put more emphasis on ritual related to their careers since fishing is a highly risky career that depends on natural resources. Therefore, the community wants to seek spiritual security in their career through beliefs and ritual associated with natural environments and sacred.

As for ways of life, this fishing community, like other groups in Thai society, emphasizes ritual activities for transitional period in life such as from childhood to adulthood. However, as this fishing community has adopted itself to modern ways of life expanding into the community, there are changes from traditional beliefs and customs. As a result, their traditions and customs become similar to those of the nearby communities.

As for identity and cultural area, the Klongdan community is rich in natural resource with diversity in culture and ethnicity. However, their localism and unity make the community strong and give it bargaining power against the state for the survival and preservation of their local identity.